BIJBELSTUDIES

OVER VLUCHTELINGEN

Ontstaan in opdracht van samenwerkende organisaties
Noodhulpfonds Vluchtelingen: Gave, Stichting Hoe, GZB,
Diaconaat CGK, Verre Naasten

gave
gevlucht. gezien. geliefd.

BIJBELSTUDIES OVER VLUCHTELINGEN

Meer dan 60 miljoen mensen zijn op dit moment op de vlucht. We worden met vluchtelingen geconfronteerd, niet alleen via de media maar ook in ons eigen dorp of stad. Het is belangrijk te weten hoe God wil dat wij omgaan met vluchtelingen. In deze praktische bijbelstudies ontdekt u wat de Bijbel zegt over vluchtelingen. De studies helpen u met elkaar in gesprek te gaan over dit thema en de handen uit de mouwen te steken.

LES 1 WAARDEVOL IN GODS OGEN

1. Inleiding
Wat roept het woord vluchteling bij jou op? Waar denk je dan aan, wat voel je?
Heb je wel eens vluchtelingen ontmoet? Deel je ervaringen met elkaar.

2. Waarom slaan mensen op de vlucht?
Mensen ontvluchten hun huis en land om allerlei redenen. Ook in de tijd van de Bijbel was dat zo.

Lees samen:
Exodus 2:11-12, 15 | Ruth 1:1-2 | 1 Samuel 22: 1-2 | 1 Koningen 17:2 | Handelingen 8:1

Stel je bij elk Bijbelgedeelte de vraag:
- Wie is er op de vlucht?
- Wat is zijn/haar reden om te vluchten?
Welke van deze redenen om te vluchten zie je vandaag ook bij vluchtelingen?

3. God haat onrecht
Vluchtelingen vluchten vaak vanwege een oorlog, een dictatuur, vervolging of discriminatie. De diepere oorzaak van de vluchtelingencrisis zijn systemen van onrecht en machtsmisbruik.

Amos 5:10-13, Psalm 98:9: Wat is Gods reactie op onrecht?
Amos 5:14-15, Micha 6:8: Wat moet onze reactie zijn op onrecht?
Mattheus 5:6-7: Wat belooft God aan hen die opkomen voor recht?

4. God brengt herstel
God wil dat wij opkomen voor recht, ook al kunnen we niet alle wereldproblemen oplossen.
Openbaringen 21:1-4: Wat zal God doen om volledig herstel te brengen in deze wereld?
Op een dag zal God vrede en recht volmaakt herstellen op deze aarde. God is met dit werk al begonnen. In de geschiedenis van de wereld heeft Hij zijn zorg voor mensen laten zien.

In de volgende paragrafen gaan we ontdekken hoe God in de Bijbel zijn liefde laat zien aan vreemdelingen/vluchtelingen.

5. Gods zorg voor vreemdelingen – Oude Testament
Kijk weer naar de namen die je hebt opgeschreven bij §2. Hoe liet God zijn zorg zien aan elk van deze personen?
Hoe zorgt God volgens Deuteronomium 10:17-19 en Psalm 146:7-9 voor vreemdelingen?
De vreemdeling wordt vaak in hetzelfde rijtje genoemd als de weduwe en de wees. Wat betekent dat volgens jou?

God zorgt vaak voor mensen via andere mensen.
Vreemdelingen worden in de wetten voor het volk Israël in het Oude Testament vaak genoemd. Deze vreemdelingen waren mensen die in Israël woonden en werkten maar niet bij het volk Israël hoorden.
De vreemdeling in Israël had rechten en plichten.

Maak samen een lijst van rechten en plichten die in de volgende teksten genoemd worden:
Deuteronomium 1:16 -17 | Deuteronomium 16:11 | Deuteronomium 24:14- 15, 17-19 | Deuteronomium 26:12 | Leviticus 19:33- 34 | Leviticus 25:35 | Numeri 35:15 | Jeremia 22:1-5:

Welke van deze rechten of plichten was nieuw voor jou?

Deuteronomium 27: 19, 28: 1-2: Hoe laten deze teksten zien dat God zijn geboden ten aanzien van vreemdelingen serieus neemt?

6. Gods zorg voor vreemdelingen – Nieuwe Testament
In het Nieuwe Testament vind je geen specifieke wetten ten aanzien van de vreemdeling of vluchteling. Maar we vinden veel richtlijnen over onze houding ten opzichte van de naaste. Jezus roept op verder te kijken dan onze eigen familie of vriendenkring.

Mattheus 5:43-48: Hoe worden we, volgens Jezus, kinderen die op God de Vader lijken?
Net als Zijn Vader had Jezus niet alleen zijn 'broeders' lief.
Aan welke vreemdelingen, of zelfs vijanden, liet Jezus Zijn liefde zien? Maak samen een lijstje met voorbeelden.

Hoe laat Mattheus 25:34-36 zien dat Jezus de manier waarop mensen zorgen voor vreemdelingen serieus neemt?
Wat betekent dit gedeelte voor jouw omgang met vluchtelingen?

7. Conclusie
Genesis 1:27, Psalm 8:5, Psalm 139:14: Hoe worden mensen genoemd in deze teksten? Hoe blijkt hieruit dat mensen waardevol zijn voor God?

8. En nu jij
Ken je organisaties, plaatselijke initiatieven of personen die zich inzetten voor vluchtelingen in jouw eigen land of omgeving?
Zoek voor de volgende les hierover informatie op. Wat doen zij met of voor vluchtelingen? Hebben ze hulp of ondersteuning nodig? Deel deze informatie de volgende keer met elkaar.
Bid als afsluiting met elkaar dat God jullie open ogen en open oren zal geven om een beter beeld te krijgen van de situatie van vluchtelingen, de geboden hulp en de hulp die nog nodig is in jullie omgeving.

LES 2 WELKOM BIJ GOD

Terugblik op les 1
Welke informatie heb je gevonden over organisaties of persoonlijke initiateven die zich inzetten voor vluchtelingen in je stad of land? Wat doen ze precies? Hebben deze organisaties hulp nodig en zo ja, welke hulp?

1. Inleiding
Elk mens wil graag ergens bij horen.
Deel met elkaar: Heb je wel eens meegemaakt dat je er niet bij hoorde en dat je je een 'vreemdeling' voelde? Hoe voelde je je toen?

2. Vreemdelingen op aarde
Abraham moest in opdracht van God zijn land en familie verlaten. Hij ging wonen in Kanaän, het beloofde land, maar had daar geen vaste woonplaats. Bovendien had hij geen kinderen, en daarmee geen toekomst in het nieuwe land.

Genesis 23:2-4 en Hebreeën 11: 8-10: In welk opzicht was Abraham een vreemdeling? Wat wilde God hem daarmee leren?
Hebreeën 11:13-16: Wat hielp Abraham (en andere gelovigen die in Hebreeën 11 genoemd worden) te leven als vreemdelingen op deze aarde?

Kunnen we onszelf vergelijken met Abraham? Waarom wel of juist niet?

Van welk rijk zijn wij als christenen burgers volgens Filippenzen 3:20?

Wat is God volgens Psalm 90:1 altijd geweest?

Mattheus 11:28: Wat belooft Jezus aan ieder die naar Hem vlucht?

3. Gods zegen via vreemdelingen
Jozef was tegen zijn wil in Egypte beland, als een slachtoffer van mensenhandel.
Genesis 39:5-6: Hoe werd Jozef tot zegen voor Potifar's huishouden?
Genesis 41:56-57: Hoe werd hij later tot zegen voor Egypte?

Het jonge Israëlische meisje dat werkte voor de vrouw van de Aramese (Syrische) bevelhebber Naäman, was tegen haar wil meegenomen als oorlogsbuit.
2 Koningen 5:2-3: Hoe was zij tot zegen voor Naäman?

Ebed Melech was een hoveling aan het Judese hof in de tijd van de profeet Jeremia. Hij kwam uit Nubië (tegenwoordig Noord Soedan of Zuid Egypte).
Jeremia 38: 8-13: Hoe was hij tot zegen voor de profeet Jeremia?

Jezus zelf kwam vanuit de hemel naar de aarde. Dat deed hij uit vrije wil maar hij moest er veel voor opgeven. Hij was vreemdeling èn vluchteling. Lukas 2:6-7, Mattheus 2:13-14, Filippenzen 2:6-7.

Johannes 3:16: Welke zegen ontving de wereld door Jezus komst naar de aarde?

Hebreeën 13:2: Heb jij wel eens meegemaakt dat je meer ontvangt van je gasten dan zij van jou? Deel je ervaringen in de groep.

Denk weer terug aan Jezus' woorden in Mattheus 25:34-40 (zie §1.4).

Heb jij weleens iets van Jezus gezien / herkend in iemand die hongerig, dorstig, naakt, ziek, gevangen of een vreemdeling was? Deel je ervaringen in de groep.

Bespreek samen en schrijf jullie antwoorden op:
- Op welke manieren kunnen vluchtelingen tot zegen zijn van onze samenleving?
- Op welke manieren kunnen vluchtelingen tot zegen zijn van onze kerken?

4. Gastvrijheid
In Romeinen 12 spoort Paulus de lezers van zijn brief aan tot een levensstijl die goed, volmaakt en God welgevallig is.

Romeinen 12:1: Wat is de motivatie voor een christen een goed leven te leiden?

Wat betekent het woord 'barmhartigheid'? Kan je dat met andere woorden omschrijven?

Maak in tweetallen een lijst van alle concrete acties die genoemd worden in Romeinen 12:9-21. Welke acties springen er voor jou uit? En waarom?
Romeinen 12:13: Gastvrij zijn gaat niet vanzelf. We mogen gastvrijheid ontwikkelen en ons erin oefenen.

Bespreek samen:
- Hoe kan jij gastvrijheid ontwikkelen?
- Hoe kan je kerk gastvrijheid ontwikkelen?

5. En nu jij
In groepjes van drie of vier personen:
• Kijk nog eens naar de lijst met punten uit Romeinen 12.
• Is er een punt uit die lijst waarmee je iets kunt betekenen voor vluchtelingen in je omgeving?
• Maak een klein concreet plan voor de komende week. Bijvoorbeeld:
'Ik organiseer een collecte voor Vluchtelingenwerk, Stichting Gave of …..'
'Ik ga een kop koffie drinken met een vluchteling'
'Ik stuur een kaartje naar het dichtstbijzijnde asielzoekerscentrum'

• Hoe kunnen jullie elkaar als groepje daarbij helpen of samenwerken?

Bid voor elkaar en voor de gemaakte plannen.

LES 3 GODS LIEFDE DOORGEVEN

Terugblik op les 2
Heb je het plan dat je aan het eind van les 2 uitgevoerd?
Hoe is dat gegaan? Vond je het spannend om te doen? Deel je ervaringen.
Bid en dank samen voor de mensen die je ontmoet hebt.

1. Inleiding
Vluchtelingen die we ontmoeten hebben meestal een vreselijke tijd achter de rug. Angst voor geweld en oorlog, het achterlaten van familie en bezittingen, een onzekere en gevaarlijke reis. Als we vluchtelingen ontmoeten worden we geconfronteerd met lijden en wanhoop.
In veel van de psalmen, deelt David hoe hij zich voelde toen hij moest vluchten voor geweld.
Psalm 56: 1-3: Hoe beschrijft David zijn situatie?
Psalm 56: 9-10: God lost niet meteen Davids problemen op. Wat doet God wél?

2. Gods liefde voor ons
Wij kunnen ons identificeren met vluchtelingen omdat we zelf ook 'vreemdelingen op aarde' zijn (zie les 2). Toch kan het 'anders-zijn' van de vluchteling ook spannend zijn, of zelfs bedreigend.

Herken je deze gevoelens van ongemak of angst bij jezelf?
Ken je anderen die uiting geven aan ongemak of angst wanneer ze vluchtelingen ontmoeten of wanneer ze over vluchtelingen praten?

Jesaja 43:1-7: Wat zegt God hier om zijn liefde aan Israël te laten zien?
Kunnen Gods woorden voor Israël ons ook troosten of kracht geven als we ons ongemakkelijk voelen of bang zijn?
Welke zin of welk woord in dit Bijbelgedeelte raakt je het meest? Waarom?

1 Johannes 4: 9-12, 19: In tweetallen: vertel in je eigen woorden wat deze verzen vertellen.
Onze liefde voor de ander begint bij Gods onvoorwaardelijke liefde voor ons. Dat is goed nieuws!
Hoe laat onze reactie op vluchtelingen iets van dit goede nieuws zien?

3. Liefde doorgeven aan vluchtelingen
We kunnen liefde aan vluchtelingen laten zien door te:
A. Bidden
B. Troosten
C. Helpen

A. Bidden
Voor jezelf
Vraag God om liefde en wijsheid.
Wat heb jij nodig van God om te reageren op de vluchtelingencrisis? Schrijf dat op.

Voor vijanden
Onderdrukkende regimes, terroristen en mensensmokkelaars worden vaak gezien als vijanden.
Ook vluchtelingen worden gezien als vijanden die ons land en onze welvaart bedreigen.
Voor anderen zijn mensen met een andere (politieke) opvatting over vluchtelingen vijanden. Binnen een samenleving kunnen mensen sterk verdeeld zijn over dit onderwerp.

Mattheus 5:43-48, Spreuken 25:21-22: Wat leren deze verzen ons? Weet je voorbeelden van mensen in de Bijbel die dit in de praktijk brachten?
Hoe bracht Jezus zelf dit in de praktijk? Lukas 23:34, 1 Timotheüs 1:12-13.
Voor welke vijanden wil jij bidden?

Voor autoriteiten

1 Timotheüs 2:1-4: Voor wie vraagt Paulus gebed?
Vers 2: Waarom vraagt hij om dit gebed?
Vers 3-4: Waarom is dit gebed belangrijk voor God?
Maak een lijst van (wereld) leiders die een rol spelen bij deze vluchtelingencrisis en voor wie je wil bidden.

B. Troosten

Ben jij wel eens getroost op een fijne manier? Hoe gebeurde dat?
Heeft iemand jou wel eens getroost op een onprettige manier? Hoe gebeurde dat?

Maak samen een lijst:
- Welke vorm van troost is goed/fijn om te krijgen?
- Welke vorm van troost is niet goed/fijn om te krijgen?

Goed luisteren en troosten is niet gemakkelijk. In contact met vluchtelingen kan het zelfs extra lastig zijn door de taalbarrière, psychologische trauma's en wantrouwen.

We kunnen mensen (in het bijzonder als ze christen zijn) ook troosten met Gods woord. Bekende Bijbelgedeelten die troost bieden zijn Psalm 23, Psalm 103:8-9 en Openbaringen 21:3-4.
Ken je nog andere Bijbelteksten waarmee je mensen kan troosten? Maak samen een lijst.

C. Helpen

Ben jij wel eens geholpen toen je het zwaar had? Op welke manier? Was het moeilijk om deze hulp te aanvaarden?

Maak samen een lijst:
- Welke vorm van hulp is fijn om te krijgen?
- Welke vorm van hulp is niet fijn om te krijgen?

Lukas 10:25-37: Op welke manier hielp de Barmhartige Samaritaan hielp?
Wat kunnen we leren van de manier waarop hij hielp. Zouden we ook dingen anders doen?

Onthoud: We kunnen niet alle problemen van de wereld op ons nemen, zeker niet alleen. Het is belangrijk je mogelijkheden èn je grenzen te kennen en samen te werken met anderen.

4. En nu jij

• Lees samen 1 Korintiërs 15:58.
• Wat kan jij / je kerk in de komende maand doen om vluchtelingen liefde te laten zien door gebed, troost en hulp?
Schrijf je plan op.
• Hoe kan God werken door jouw plan? Schrijf één verandering [in het leven van vluchtelingen, of in je kerk, dorp of
stad] op waarvan je bidt dat die door Gods genade in de komende maand zal plaatsvinden als gevolg van jouw plan.
• Bid samen voor de mensen van wie je de namen hebt opgeschreven in deze les. Bid ook voor elkaar en voor jezelf.
Bid om moed, trouw en creativiteit wanneer je Gods liefde aan vluchtelingen laat zien.

COLOFON

AUTEUR
Afdeling Kennis

VERSIE 2, 26-11-2018
Dit document is alleen voor eigen gebruik en hiervoor gratis beschikbaar via Stichting Gave. Op dit document is de Auteurswet van toepassing, dat betekent dat u zonder schriftelijke toestemming dit document niet verder mag verspreiden, op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Gave.

OVER GAVE
Gave maakt kerken en christenen bewust van de bijbelse roeping om 'de vreemdeling' gastvrij te ontvangen. Gave inspireert, traint en ondersteunt vrijwilligers om contacten op te bouwen met asielzoekers en hen Gods liefde te laten zien.

Stichting Gave
Marie Curiestraat 35
3846 BW Harderwijk
T 0341 - 460 328
www.gave.nl | servicedesk@gave.nl
IBAN NL85 INGB 0006 9900 56